



Designing Urban Public Spaces Based on the Capacity of a Creative Music City (Case Study: Sanandaj City)

Keihan Rashidi  ¹

¹ Master's degree, Department of Urban Planning, Faculty of Art and Architecture, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. keihan.rashidi@modares.ac.ir

Article Info

Research Article

Issue 60

Volume 22

Page 82 to 102

Submission Date: 2024/04/23

Review Date: 2024/06/11

Acceptance Date: 2024/08/18

Publication Date: 2025/12/21

Keywords

Urban Public Spaces,
Creative City,
Creative Music City,
Sanandaj.

Cite this article

Rashidi, K. (2025). Designing Urban Public Spaces Based on the Capacity of a Creative Music City (Case Study: Sanandaj City). *Islamic Art Studies*, 22(60), 82-102.

 [dori.net/dor/20.1001.1.
***** ***/](https://doi.org/10.22034/IAS.2024.464503.2381)

 [dx.doi.org/10.22034/IAS.
.2024.464503.2381](https://doi.org/10.22034/IAS.2024.464503.2381)

ABSTRACT

The objective of the present research is to create vibrant and dynamic urban public spaces for performances by artists and musicians in these areas. Therefore, this study, utilizing a descriptive-analytical method and a review of texts, has sought to identify and analyze the factors affecting the enhancement of the quality of urban public spaces based on the capacity of a creative music city in Sanandaj, providing guidelines for designing urban public spaces focusing on a creative music city. The primary sources used in this research include specialized books and articles, interviews with urban elites, as well as the researcher's observations and field studies in the city. The process involved first reviewing specialized literature on the creative city concept and the role of public spaces in creative cities, thoroughly examining expert opinions in this field. Through a questionnaire, public spaces with the potential for performances were identified by citizens. Subsequently, based on the obtained information, the method for designing public spaces in the creative music city of Sanandaj was presented in a chart with three sub-criteria: economic, socio-cultural, and physical. Finally, Sanandaj's Park-e Melat, selected by the questionnaire respondents, was thoroughly examined as a case sample. Based on the design guide for public spaces in a creative music city, its strategies, policies, and executive actions for transformation into a music park were formulated. Overall, the research findings closely align with the stated hypotheses, and using this guide, the quality can be enhanced and spaces adapted for presenting music in the public areas of Sanandaj.

Research Objectives:

1. Examining the capacities of a creative music city in enhancing the quality of urban public spaces in Sanandaj.
2. Identifying the components and effective strategies for enhancing the quality of urban public spaces in the creative music city of Sanandaj.

Research Questions:

1. How are the capacities of a creative music city applied to enhance the quality of urban public spaces in the city?
2. What are the most important components and effective strategies for enhancing the quality of urban public spaces in a creative music city?

** This article is taken from Mr. Kayhan Rashidi's master's thesis titled "Guide to the Design of Urban Public Spaces Based on the Capacity of a Creative Music City (Case Study: Sanandaj City)", which was conducted in the Urban Planning Department of Tarbiat Modares University.

Introduction

In the modern era, we are witnessing a great leap towards a better and higher quality of life, and striving to improve the quality of life is the true goal of this matter. In this process, cities, as the main nucleus for gathering this current, receive significant attention and importance. Among the most fundamental components of a city are public spaces; to the extent that a city is essentially defined by them. For this reason, urban public spaces are considered among the most important categories of urban spaces. Considering that these days urban spaces have social functions, the existence of urban public spaces has become a fundamental necessity on the urban development agenda, meaning these spaces play a role in strengthening and consolidating the cultural-social aspect of the city.

In urban planning terminology, urban public spaces are considered the foundation of citizens' social relations (Kalantari Yarqoli and Rahmati, 1391: 74). Over time, with the increase in urban populations and the advancement of settled life, many authentic cultures, including various languages, beliefs, rituals and traditions, cultural industries, music and authentic instruments, dances, visual arts, literature, etc., moved towards neglect and destruction. The loss of authentic cultures and rich arts had many consequences for society. Culture is recognized as one of the principles of a society's identity, and based on it, individuals consider themselves the inheritors of their culture. The loss of these cultures affected individual and collective identity, leading to the weakening of identity and authentic perspectives in society. It also caused the weakening of values and ethics, language and literature, art and architecture, and cultural diversity in the global community (Baybordi and Karimian, 1393: 8).

After the global community and urban planning elites became aware of the consequences resulting from the weakening and fading of cultures, from the mid-1990s onwards, they introduced creative cities, which signify the importance of culture and art in the urban fabric, as a solution to pay attention to identity and its reconstruction, improve the living environment, and enhance the quality of citizens' lives.

UNESCO, since 2004, has introduced the Creative Cities Network to promote cooperation among cities; creativity, in this step by UNESCO, is considered a strategic factor for sustainable urban development. The Creative Cities Network includes cities that intend to share their experiences, ideas, and best solutions in cultural, social, and economic fields with each other and pursue economic development. The idea and concept of creative cities are novel and effective participatory strategies for the fundamental expansion of cities and the improvement of the environment and quality of life of urban residents. In fact, this idea can be introduced as a sustainable and

continuous strategy for all time periods in the country's metropolises (Pirbabaei, Rabeifar, and Asadi, 1397: 11).

The theory of the creative city, by highlighting the potential cultural factors of each city, introduces and presents a form of planning that is based on culture. Along the path of realizing this hypothesis, apart from creating mediums for economic development, it becomes possible to restore and reconstruct urban identity, create cultural districts, and form and promote cultural industries (Siamak Khani, 1395: 3).

One of the most important general characteristics of a creative city is that it provides an attractive and pleasant place for activity and work, for the lives of its own citizens (especially the younger generation), and for tourists (Kangarani Farahani, 1397: 3). The core and main center of a creative city is culture, education, place, and space for presenting creativity. Creativity is very important in urban vitality and redevelopment (Ebrahimzadeh and Neiri, 1396: 2).

Meanwhile, the city of Sanandaj, despite having many unique geographical, social, physical potentials and possessing an authentic identity, culture, and art, faces many challenges such as the fading of identity in urban spaces, social and suburbanization problems, issues of unstable income, worn-out and inefficient urban fabric, heavy traffic in urban centers, the weakening of the social and interactive role of urban spaces, visual pollution, and neglect of visual values, etc.

The city of Sanandaj, despite its great capacities in the field of art and music, and despite having capable and award-winning musicians on the global stage, as well as obtaining the title of "Creative City of Music" from UNESCO in 1398 (2019), still witnesses a lack of attention to this valuable title by city managers. After obtaining the title of Creative City of Music, no effective action has been taken in the field of urban development plans and programs, nor in the area of physical actions within urban spaces. The present research is aimed at developing guidelines for designing and adapting urban public spaces in the creative music city of Sanandaj for performances by artists.

This research has been conducted with a descriptive-analytical approach and, in terms of objective and nature, is applied research, through which an attempt is made to provide appropriate answers to the research questions. The main sources used in this research include specialized books and articles, interviews with urban elites, as well as the researcher's observations and field studies in the city. The process involved first reviewing specialized literature on the creative city concept and the role of public spaces in creative cities, thoroughly examining expert opinions in this field. Through a questionnaire, public spaces with the potential for performances were identified by

citizens. Subsequently, based on the obtained information, the method for designing public spaces in the creative music city of Sanandaj was presented in a chart with three sub-criteria: economic, socio-cultural, and physical. Finally, Sanandaj's Park-e Melat, selected by the questionnaire respondents, was thoroughly examined as a case sample. Based on the design guide for public spaces in a creative music city, its strategies, policies, and executive actions for transformation into a music park were formulated.

Conclusion

According to extensive research conducted in sources related to UNESCO Creative Cities of Music, urban public spaces are highly significant in advancing the goals and programs of a creative music city. Therefore, music and the capacities of Kurdish music can be utilized to enhance the quality of public spaces in Sanandaj city through two strategies: creating music performance spaces in public areas, and adapting public spaces for music. Performing music in public spaces requires the presence of a series of parameters to ensure the comfort of both artists and audiences in the space. The researcher has categorized these parameters into four groups: open-air concert stages on a large scale, group performance stages on a smaller, street-scale, music parks, and spaces suitable for sports and local dance. By creating these four parameters in public spaces, the quality of these spaces for music performance can be enhanced.

Apart from creating music performance venues, adaptation based on musical principles is one way to showcase creative music cities. In this method, a new venue is not created; rather, the environment is adapted for a music city. Adapting and designing these spaces in cities can present a city at first glance as an attractive and vibrant music city to the audience. This design and adaptation method, using the rules and principles of music such as rhythm, pitch, duration, silence, interval, harmony, intensity, tempo, timbre, melody, chord, scale, and even musical lines, notes, and alphabets, etc., aims to create a wonderful experience for visitors. The researcher has divided this section into four parts: paving pathways based on musical principles, designing surfaces (walls, etc.) based on musical principles, furniture, elements, signs, and musical instruments, and using elements synchronized with musical rhythm in the city.

Using the two strategies and the sub-criteria above, the public spaces of Sanandaj city can be prepared in the best possible way for music performances and to welcome audiences. However, according to interviews with officials of UNESCO Creative Cities, expecting to build creative music cities solely through designing urban public spaces in creative music cities is not effective. As explained in Chapter Three, the foundation and pillars of creative music cities include economic, social, and cultural

strategies. The economic criterion includes two sub-criteria: financial support from relevant organizations, and the income and marketing criterion, which refers to the income generated from creative music cities. The social and cultural criteria also include six sub-criteria: connection with other UNESCO Creative Cities, organizing cultural events and music performances, music education at various levels, branding music cities domestically and internationally, strengthening music industries and cultural productions, and other music-related factors in creative music cities.

In the identification and analysis chapter of the research, based on extensive studies, after identifying the upstream context of Sanandaj city in terms of social, economic, cultural, and physical aspects, the existing public spaces in Sanandaj city were examined and categorized into three groups: urban parks, hills, and pedestrian pathways. In this section, the number and area of each existing public space, the record of hosting cultural and musical events, the capability for holding music ceremonies, actions taken after obtaining the title of Creative City of Music in Sanandaj, zoning of the public space skeleton, etc., were examined. In this section, various types of public spaces suitable for design towards creative music cities were examined, and a network of public spaces in Sanandaj city for study and design in the field of music was formed. Within the legal boundaries of Sanandaj city, there are at least 22 hills, 15 urban parks, and 2 pedestrian pathways that are designable and usable for a creative music city, which can play a significant role in the flourishing of the creative music city. Finally, based on citizens' choice, Park-e Melat in Sanandaj was examined as a case study.

After a detailed identification and analysis of Park-e Melat in Sanandaj, in the final chapter, research and writing were conducted regarding the overall and operational objectives of the Melat Music Park, determining its policies and strategies, and providing suggestions and executive actions for designing the Melat Music Park in Sanandaj city. The policies and strategies for the Melat Music Park in Sanandaj include several parameters: security and safety, access and permeability, flexibility, active uses, socialbility and amenities, attractiveness and invitation, comfort and tranquility, efficiency and functionality, spatial integrity, and design aligned with musical principles. Based on the analysis of these policies and strategies, the researcher has specified executive actions and suggestions in detail, including materials. Finally, the researcher presented their proposed design for the Melat Music Park based on the executive actions and suggestions in the form of a design render.

In summary, based on the researcher's extensive investigations in the field of creative music cities and the design of public spaces, the research findings are very close to and highly consistent with the stated hypotheses. These findings were obtained through extensive study of books and articles on creative music cities, interviews with elites and

citizens, reviewing plans and programs of other creative cities, etc. The findings of the present research have been comprehensively compiled for the first time in this study. Based on the evaluations conducted, it can be stated that any creative music city can use this design guide, presented comprehensively for the first time, to adapt its urban public spaces towards being a creative music city and for presenting music within them.

References

A committee of music advisors to the City of Seattle, (2007). Seattle City of Music A vision for the future of music in Seattle.

Adhitya, S. (2018). *Musical cities* (p. 156). UCL Press.

Barber-Kersovan, A., Kirchberg, V., & Kuchar, R. (Eds.). (2014). *Music City: Musikalische Annäherungen an die kreative Stadt | Musical Approaches to the Creative City*. transcript Verlag.

Barber-Kersovan, A., Kirchberg, V., & Kuchar, R. (Eds.). (2014). *Music City: Musikalische Annäherungen an die kreative Stadt «| Musical Approaches to the» Creative City* . transcript Verlag.

Bennett, A. (2017). Popular music, media and the narrativization of place. In *Sonic Synergies: Music, Technology, Community, Identity* (pp. 69-78). Routledge.

Beybordi, Esmail & Karimian, Alireza. (2014). "Globalization of culture and its impact on Iran's national identity". *International Relations Studies Quarterly*, 7(28), 77–102. [In Persian]

Borup, T. (2016). Creative placemaking: Arts and culture as a partner in community revitalization.

Cohen, S. (1995). Sounding out the city: music and the sensuous production of place. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 434-446.

Culture and Art Division, Welfare Administration Bureau, Tongyeong City Hall / Tongyeong International Music Foundation, (2019). Tongyeong Membership Monitoring Report, Monitoring Report uccn period 2015-2019.

Culture and City Promotion Department, City of Bologna, (2016). Bologna UNESCO Creative City for Music since 2006 , Monitoring report uccn period 2016-2019.

Culture Liverpool, Liverpool City Council, (2019). UCCN Report 2019 Unesco City Of Music Liverpool, Monitoring Report uccn period 2015-2019.

- Daniel-Morales, A., Ganjam, D., Kim, E., & Palacio, A. CREATIVE PLACEMAKING IN BROOKLAND-EDGEWOOD, WASHINGTON, DC. Global Models of Citizen Participation.
- Department for Culture, Sports and Free Time, City of Ghent, (2020). Gent UNESCO Creative City Of Music Since 2009, Monitoring Report uccn period.
- Doumpa, P. (2012). Music in Public Space: Changing Perception, Changing Urban Experience? (Doctoral dissertation, Universiteit Utrecht).
- Ebrahimzadeh, Isa & Niri, Nasser. (2018). "Measurement and evaluation of creative city indicators". *Geography and Development Quarterly*, 16(52), 1–22. [In Persian]
- Falakian, N., & Falakian, A. (2013). Study on the Relationship between Architecture and Music. *Journal of Applied Environmental and Biological Sciences*, 3(9), 94-98.
- Glasgow Life (on behalf of Glasgow City Council), (2016). Glasgow City of Music A UNESCO Creative City, Monitoring Report uccn period 2008-2016.
- Habibi, Kiumarth; Alizadeh, Houshmand & Iran Doust, Kiumarth. (2021). *From Senneh to Sanandaj: The development agenda of a Kurdish city*. Nobian Publications. [In Persian]
- Jackson, M. R. (2018). Creative placemaking and expansion of opportunity: Observations and reflections. Kresge Foundation.
- Jalali, Azadeh & Pourjafar, Mohammad Reza. (2016). "Analytical and critical approach to the role of management, planning, and urban design in realizing the creative city theory". *Development Strategy*, 8(50), 29–49. [In Persian]
- Khangerani Farahani, Maryam. (2018). "Strategies for realizing the creative city approach in new Iranian cities". *Mother Specialized Company of New City Development, Research and Development Working Group*, 1–66. [In Persian]
- Khani, Siamak. (2016). *Feasibility study of realizing the creative city in Iran's intermediate cities (Case study: Amol city)* [Master's thesis, University of Mazandaran, Faculty of Art and Architecture]. [In Persian]
- Kolantari, Behroung; Yargholi, Vahid & Rahmati, Akbar. (2012). "Collective space and the creative city". *Manzar*, 4(19), 74–79. [In Persian]
- McCormick, k. Hardym, J. Utter, M., (2020). Creative Placemaking, Urban Land Institute.
- Network, U. C. C. (2004). Creative Cities Network. Diakses dari <http://en.unesco.org/creative-cities>.

Office for Adelaide UNESCO City of Music (AUCOM), (2020). Adelaide unesco city of music, , Monitoring Report uccn period 2019-2020.

Peter Abraham Fukuda Loewi, (2018). City of Mannheim Unesco Creative Cities Network City of Music, Monitoring Report uccn period 2014-2018.

Pir Babaei, Mohammad Taghi; Rabiee-far, Valiollah & Asadi Mahal Chali, Masoud. (2018). "Monitoring city structures from the perspective of the creative city strategy". *3*(7), 11–31. [In Persian]

Pourmohammadi, Mohammad Reza & Koushaneh, Roshan. (2013). "Evaluation and analysis of urban public spaces using the TOPSIS model (Case study: Tabriz city)". *Urban and Regional Studies and Research*, 5(17), 37–52. [In Persian]

Rafieian, Mojtaba & Khodaei, Zahra. (2009). "Study of indicators and criteria affecting citizens' satisfaction with urban public spaces". *Pazhohesh*, 18(53), 227–248. [In Persian]

Secretariat of Citizen Culture of Medellín, (2020). Medellin Unesco City Of Music, Monitoring Report uccn period 2016-2019.

Seman, M. (2010). How a music scene functioned as a tool for urban redevelopment: A case study of Omaha's Slowdown project. *City, Culture and Society*, 1(4), 207-215.

Seville City Council, (2016). Membership Monitoring Guideline, unesco creative city network, Monitoring Report uccn period 2011-2015.

Terrill, A., Hogarth, D., Clement, A., & Francis, R. (2015). The mastering of a music city.

Van der Hoeven, A., & Hitters, E. (2020). The spatial value of live music: Performing, (re) developing and narrating urban spaces. *Geoforum*, 117, 154-164.

Wolcott, S. J. (2016). The role of music in the transition towards a culture of sustainability. *Empowering Sustainability International Journal*, 3(1).



طراحی فضاهای عمومی شهری مبتنی بر ظرفیت شهر خلاق موسیقی (مورد مطالعه: شهر سنندج)

کیهان رشیدی^۱

^۱ کارشناسی ارشد، گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران، keihan.rashidi@modares.ac.ir

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، خلق فضاهای عمومی شهری سرزنده و پویا جهت اجرای نمایش هنرمندان و موسیقی دانان در این فضاهاست. لذا پژوهش موجود با بهره‌گیری از روش توصیفی-تحلیلی و بازبینی متون به شناخت و تحلیل عوامل مؤثر در ارتقا کیفیت فضاهای عمومی شهری مبتنی بر ظرفیت شهر خلاق موسیقی در شهر سنندج پرداخته است و راهنمایی جهت طراحی فضاهای عمومی شهری با تمرکز بر شهر خلاق موسیقی ارائه شده است. عمده‌ترین منابع مورد استفاده در این پژوهش کتاب‌ها و مقالات تخصصی، مصاحبه با نخبگان شهری، مشاهدات و مطالعات میدانی پژوهشگر در شهر می‌باشد. به‌نحوی که ابتدا با مروری بر ادبیات تخصصی حوضه شهر خلاق و جایگاه فضاهای عمومی در شهرهای خلاق، نظرات صاحب‌نظران در این حوضه به‌خوبی بررسی شده و از طریق پرسش‌نامه از شهروندان فضاهای عمومی دارای قابلیت اجرا شناخته شده است. سپس با توجه به اطلاعات به‌دست آمده، نحوه طراحی فضاهای عمومی در شهر خلاق موسیقی سنندج در یک چارت با سه زیرمعیار اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و کالبدی ارائه شده است. در نهایت، پارک ملت سنندج؛ منتخب پاسخ‌دهندگان پرسش‌نامه، به‌عنوان نمونه، به‌طور کامل بررسی شده، و براساس راهنمای طراحی فضاهای عمومی شهر خلاق موسیقی، راهبردها، سیاست‌ها و اقدامات اجرایی آن جهت تبدیل به پارک موسیقی نگارش شده است. در مجموع، یافته‌های تحقیق با فرضیات بیان شده بسیار نزدیک بوده و می‌توان با استفاده از این راهنما به ارتقا کیفیت و مناسب‌سازی در جهت ارائه موسیقی در فضاهای عمومی شهر سنندج اقدام نمود.

اهداف پژوهش:

۱. بررسی ظرفیت‌های شهر خلاق موسیقی در ارتقا کیفیت فضاهای عمومی شهری در سنندج.
۲. شناخت مؤلفه‌ها و راهبردهای تأثیرگذار ارتقا کیفیت فضاهای عمومی شهری در شهر خلاق موسیقی سنندج.

سوالات پژوهش:

۱. کاربرد ظرفیت‌های شهر خلاق موسیقی در ارتقا کیفیت فضاهای عمومی شهری در شهر چگونه است؟
۲. مهم‌ترین مؤلفه‌ها و راهبردهای تأثیرگذار ارتقا کیفیت فضاهای عمومی شهری در شهر خلاق موسیقی چیست؟

* این نوشتار برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد آقای کیهان رشیدی با عنوان "راهنمای طراحی فضاهای عمومی شهری مبتنی بر ظرفیت شهر خلاق موسیقی (مورد مطالعه: شهر سنندج)" است که در گروه شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس انجام شده است.

اطلاعات مقاله

مقاله پژوهشی

شماره ۶۰

دوره ۲۲

صفحه ۸۲ الی ۱۰۲

تاریخ ارسال مقاله: ۱۴۰۳/۰۲/۰۴

تاریخ داوری: ۱۴۰۳/۰۳/۲۲

تاریخ صدور پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱

کلمات کلیدی

فضاهای عمومی شهری، شهر خلاق، شهر خلاق موسیقی، سنندج.

ارجاع به این مقاله

رشیدی، کیهان. (۱۴۰۴). طراحی فضاهای عمومی شهری مبتنی بر ظرفیت شهر خلاق موسیقی (مورد مطالعه: شهر سنندج). *مطالعات هنر اسلامی*, ۶۰(۲۲), ۸۲-۱۰۲.

[dori.net/dor/20.1001.1.*](https://doi.org/10.22034/IAS.2024.464503.2381)
***** ** ** ** **/

[dx.doi.org/10.22034/IAS.2024.464503.2381](https://doi.org/10.22034/IAS.2024.464503.2381)

مقدمه

در عصر جدید شاهد جهشی عظیم به سمت زندگی بهتر و باکیفیت‌تر هستیم و کوشش جهت افزایش کیفیت زندگی، هدف حقیقی این موضوع است. در این فرایند، شهرها به‌عنوان هسته اصلی جمع‌آوری این جریان مورد توجه و اهمیت زیادی قرار می‌گیرند. از مهم‌ترین بن‌مایه‌های یک شهر، فضاهای عمومی هست؛ به‌نحوی که شهر، در اصل توسط آن‌ها معرفی می‌شود. از این جهت فضاهای عمومی شهری جزو با اهمیت‌ترین دسته‌های فضاهای شهری شمرده می‌شود. با نگرش به این موضوع که این روزها فضاهای شهری عملکرد اجتماعی دارند، وجود فضاهای عمومی شهری، ضرورت بنیادی در دستور کار گسترش شهری یافته‌اند، و این بدین معناست که این فضاها در تقویت و استحکام وجهه فرهنگی - اجتماعی شهر نقش دارند. در واژه‌نامه شهرسازی، فضاهای عمومی شهری، پایه و اساس روابط اجتماعی شهروندان به حساب می‌روند (کلانتری یارقلی و رحمتی، ۱۳۹۱: ۷۴). با گذشت زمان و افزایش جمعیت شهرها و پیشرفت یک‌جانشینی، بسیاری از فرهنگ‌های اصیل از جمله زبان‌های مختلف، اعتقادات، آیین‌ها و سنت‌ها، صنایع فرهنگی، موسیقی و سازهای اصیل، رقص‌ها، هنرهای تجسمی، ادبیات و... به سمت بی‌توجهی و نابودی گام برداشتن. از بین رفتن فرهنگ‌های اصیل و هنرهای غنی پیامدهای بسیاری را برای جامعه به دنبال داشت. فرهنگ به‌عنوان یکی از اصول هویت یک جامعه شناخته می‌شود و براساس آن‌ها افراد خود را وصی فرهنگ خود می‌دانند و از بین رفتن این فرهنگ‌ها، هویت فردی و جمعی را تحت تأثیر خود قرارداد و باعث تضعیف هویت و نگرش‌های اصیلی در جامعه شد. همچنین باعث تضعیف ارزش‌ها و اخلاقیات، زبان و ادبیات، هنر و معماری، و تنوع فرهنگی در جامعه جهانی شد (بایبوردی و کریمیان، ۱۳۹۳: ۸). پس از آگاه‌شدن جامعه جهانی و نخبگان شهرسازی نسبت به پیامدهای ناشی از تضعیف و کم‌رنگ‌شدن فرهنگ‌ها، شهرهای خلاق را از میانه دهه ۱۹۹۰ میلادی به بعد که بیانگر اهمیت فرهنگ و هنر در بافت شهری است، به‌عنوان راه‌حلی برای توجه به هویت و بازسازی آن، بهترشدن محیط زندگی و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان عنوان کردند.

یونسکو از سال ۲۰۰۴ جریان شبکه شهرهای خلاق را به‌منظور ترویج همکاری میان شهرها مطرح کرد؛ خلاقیت در این گام یونسکو، عامل راهبردی برای پیشرفت پایدار شهری به‌شمار می‌رود. شبکه شهر خلاق، شامل شهرهایی است که قصد دارند تجربیات، ایده‌ها و بهترین راه‌حل‌های خود را در زمینه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی با یکدیگر به مشارکت گذاشته و توسعه اقتصادی را دنبال کنند. ایده و فکر شهرهای خلاق از راهبردهای نوبنیاد و اثر بخش مشارکتی برای گسترش اساسی شهرها و پیشرفت محیط و کیفیت زندگی ساکنان شهر هست که در واقع می‌شود این ایده را به‌عنوان راهبردی پایدار و مداوم برای تمام دوره‌های زمانی کلانشهرهای کشور معرفی کرد (پیر بابائی، ربیعی فر و اسدی، ۱۳۹۷: ۱۱). نظریه شهر خلاق با برجسته‌کردن عامل‌های بالقوه فرهنگی هر شهر شکلی از برنامه‌ریزی را معرفی و عرضه می‌کند که براساس فرهنگ هست. در مسیر تحقق بخشی بر این فرضیه جدا از ایجاد واسطه‌های توسعه اقتصادی، ترمیم و بازسازی هویت شهری، خلق ناحیه‌های فرهنگی، تشکیل و ارتقای صنعت‌های فرهنگی امکان‌پذیر می‌شود (سیامک خانی، ۱۳۹۵: ۳).

از مهم‌ترین خصوصیت‌های عمومی شهر خلاق این است که مکانی جذاب و دلپذیر برای فعالیت و کارکردن، زندگی شهروندان خود (مخصوصاً نسل جوان) و برای گردشگران فراهم کند (کنگرانی فراهانی، ۱۳۹۷: ۳). هسته و مرکز اصلی شهر خلاق؛ فرهنگ، آموزش، مکان و فضای ارائه خلاقیت است. خلاقیت در سرزندگی و گسترش دوباره شهری بسیار مهم است (ابراهیم‌زاده و نیری، ۱۳۹۶: ۲). در عین حال، شهر سنندج با وجود پتانسیل‌های زیاد و منحصر به فرد جغرافیایی، اجتماعی، کالبدی و داشتن هویت، فرهنگ و هنر اصیل دارای چالش‌های زیادی مثل کم‌رنگ شدن هویت در فضاهای شهری، معضلات حاشیه نشینی و اجتماعی، مشکلات درآمد ناپایدار، بافت فرسوده و ناکارآمد شهری، ترفیک‌های سنگین در مراکز شهری، کم‌رنگ شدن نقش اجتماعی و تعاملی فضاهای شهری، آلودگی‌های بصری و نادیده گرفتن ارزش‌های بصری و... مواجه است. شهر سنندج با وجود ظرفیت‌های زیاد در عرصه هنر و موسیقی و با وجود هنرمندان توانمند و پرافتخار موسیقی در عرصه جهانی و همچنین کسب عنوان شهر خلاق موسیقی سنندج در سال ۱۳۹۸ از طرف سازمان یونسکو ولی همچنان در شهر شاهد عدم توجه به این عنوان با ارزش از طرف مدیران شهری می‌باشیم. بعد از کسب عنوان شهر خلاق موسیقی در زمینه طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ی شهری و هم در زمینه اقدامات کالبدی داخل فضاهای شهری اقدام اثرگذاری صورت نگرفته است و تحقیق حاضر در راستای نگارش راهنمایی جهت طراحی و مناسب‌سازی فضاهای عمومی شهری در شهر خلاق موسیقی سنندج جهت اجرای هنرمندان هست.

این پژوهش با رویکردی توصیفی - تحلیلی انجام شده است که از نظر هدف و نوع ماهیت، کاربردی هست که طی آن تلاش می‌شود که به سؤالات تحقیق پاسخ‌های مناسبی ارائه گردد. عمده‌ترین منابع مورد استفاده در این پژوهش کتاب‌ها و مقالات تخصصی، مصاحبه با نخبگان شهری، مشاهدات و مطالعات میدانی پژوهشگر در شهر هست. به نحوی که ابتدا با مروری بر ادبیات تخصصی حوزه شهر خلاق و جایگاه فضاهای عمومی در شهرهای خلاق، نظرات صاحب‌نظران در این حوزه به خوبی بررسی شده و از طریق پرسش‌نامه از شهروندان فضاهای عمومی دارای قابلیت اجرا شناخته شده است. سپس با توجه به اطلاعات به دست آمده، نحوه طراحی فضاهای عمومی در شهر خلاق موسیقی سنندج در یک چارت با سه زیرمعیار اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و کالبدی ارائه شده است. در نهایت، پارک ملت سنندج؛ منتخب پاسخ‌دهندگان پرسش‌نامه، به عنوان نمونه به طور کامل بررسی شده، و براساس راهنمای طراحی فضاهای عمومی شهر خلاق موسیقی، راهبردها، سیاست‌ها و اقدامات اجرایی آن جهت تبدیل به پارک موسیقی نگارش شده است.

۱. شهر خلاق موسیقی و تجارب

۱.۱. شهر خلاق موسیقی

از سال ۲۰۰۶ تا به امروز ۷۸ شهر از کشورهای مختلف دنیا در لیست شبکه شهرهای خلاق موسیقی سازمان یونسکو قرار گرفته‌اند و در این راستا مطالعات زیادی در ابعاد مختلف در مورد شهرهای خلاق موسیقی صورت گرفته و همچنین در راستای حفظ و توسعه خلاقیت در شهرهای خلاق اقدامات زیادی چه در سطح شهرها و چه به صورت‌های پژوهشی

انجام گرفته است. در این قسمت ما به مطالعه کتب و آثار پژوهشی معتبر نوشته شده در مجلات، سایت‌ها، کنفرانس‌ها و مطبوعات بروز دنیا می‌پردازیم و سپس چیکده‌ی هر منبع و تحلیل و بررسی هر کدام از این آثار را ذکر کرده و در آخر به نقد آن‌ها می‌پردازیم.

باربر - کرسوان و همکاران^۱ (۲۰۱۴)؛ در کتاب خود با عنوان شهر موسیقی - رویکردهای موسیقایی به شهر خلاق؛ در مورد بهره‌برداری روزافزون از موسیقی و راه‌اندازی مجموعه‌های شهری به‌عنوان شهرهای موسیقی می‌پردازند. این کتاب فرارشته‌ای با مقالاتی از نویسندگان مشهور بین‌المللی، مبانی نظری را با نتایج تجربی، مطالعات موردی انتخاب شده و رساله‌های تاریخی ترکیب می‌کند. این کتاب با تمرکز بر موسیقی، نه تنها گفتمان جاری درباره شهرهای خلاق را گسترش می‌دهد، بلکه انگیزه مهمی برای عملکرد فرهنگی - سیاسی فراهم می‌کند.

دومپا^۲ (۲۰۱۲)؛ در پژوهش خود با عنوان موسیقی در فضای عمومی: تغییر ادراک، تغییر تجربه شهری؟^۴ بیان می‌کند هدف این پژوهش، تأمل در شیوه خاصی از هنر عمومی به‌منظور تأثیر آن بر ادراکات و تجربیات بر کیفیت فضای عمومی است. به‌منظور تأیید فرضیات نظری، تحقیق تجربی با بررسی یک مطالعه موردی میدان ناوارینو در تسالونیک^۵ یونان انجام شده است. با پیروی از طرح تحقیق کیفی که در آن ابزارهای رفتارشناسی جغرافیایی گنجانده شده است، چهار ویژگی کیفیت فضا در عرصه عمومی با حضور یک اجرای موسیقی و بدون آن آزمایش شده است. با مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته و یک تمرین رفتارشناسی جغرافیایی، امکان جمع‌آوری ۳۱ پاسخ وجود داشت که منعکس‌کننده مفروضات نظری در مورد داده‌ها و نتایج تجربی است. با مقایسه پاسخ‌های دو گروه از مصاحبه‌شوندگان و با استفاده از تحلیل گفتمان، می‌توان میزان تأثیر موسیقی در فضای عمومی بر برداشت افراد از آن ویژگی‌های فضای عمومی را آشکار کرد. به‌نظر نمی‌رسد نتایج با انتظارات بیان شده از طریق تحقیقات نظری مطابقت داشته باشد؛ بنابراین نیاز به تأمل بیشتر در رویکردهای نظری با ترکیب نتایج تحقیق تجربی و رسیدن به نتیجه وجود دارد.

ادیتی^۶ (۲۰۱۸)، در پژوهشی با عنوان شهرهای موسیقی^۷ به بررسی شهرهای موسیقی می‌پردازد. کتاب شهرهای موسیقی نشان‌دهنده رویکردی نوآورانه برای تحقیق و انتشار علمی است. این کتاب یک کتاب دیجیتال و تعاملی است که ریتم شهرهای ما و نقشی که آن‌ها در زندگی روزمره شهری ما بازی می‌کنند را با استفاده از صدا و موسیقی بررسی می‌کند. سارا آدیتیا، نویسنده کتاب شهر موزیکال ابتدا به این موضوع می‌پردازد که چرا باید به ریتم‌های شهری گوش دهیم تا شهرهایی با زندگی زیست‌پذیرتر و پایدارتر طراحی کنیم. قبل از اینکه نشان دهیم چگونه می‌توانیم از طریق تکنیک‌های مختلف ارتباط صوتی این کار را انجام دهیم. با استفاده از مثال‌های سمعی و بصری، کتاب شهرهای

¹ Barber-Kersovan, A., Kirchberg, V., & Kuchar, R. (Eds.).

² music city- musikalische Annäherungen an die kreative Stadt

³ Doumpa

⁴ Music in Public Space: Changing Perception, Changing Urban Experience?

⁵ Thessaloniki is a Greek port city on the Thermaic Gulf of the Aegean Sea

⁶ Adhity

⁷ Musical Cities

موسیقی شنونده را به سفری تعاملی می‌برد و نشان می‌دهد که چگونه می‌توان از صدا و موسیقی برای نمایش، آهنگسازی، اجرا و تعامل با شهر استفاده کرد. از طریق مطالعات موردی پروژه‌های شهری توسعه‌یافته در پاریس، پرت، ونیز و لندن، نویسنده نشان می‌دهد که چگونه قدرت موسیقی و تمرین گوش دادن می‌تواند به ما کمک کند تا شهرهایی در دسترس، فراگیر، جذاب‌تر، لذت‌بخش‌تر و در نهایت پایدارتر بسازیم.

تریلی^۱ و همکاران (۲۰۱۵)؛ در پژوهش خود با عنوان برنامه جامع شهر موسیقی^۲ بیان می‌کند که مقاله به‌عنوان یک نقشه راه جهانی برای ایجاد و توسعه شهرهای موسیقی در هر نقطه از جهان در نظر گرفته شده است. استراتژی‌ها و توصیه‌های ذکر شده در این مقاله به گونه‌ای طراحی شده‌اند که در شناخت تغییرات محلی در فرهنگ موسیقی، اقتصاد و ساختارهای سیاسی انعطاف‌پذیر باشند. آن‌ها را می‌توان به‌طور یکسان برای شهرهای موسیقی شناخته‌شده‌ای که به‌دنبال تقویت بیشتر اقتصاد موسیقی خود و شهرهای نوپا و مشتاق موسیقی هستند، به کار برد. این استراتژی‌ها در مورد جوامع بزرگ و کوچک هستند. مزایای اقتصادی و شغلی قابل‌توجهی فراتر از مزایای فرهنگی و اجتماعی که مدت‌هاست به رسمیت شناخته شده‌اند، ارائه دهند.

۱.۲. تجارب

سازمان یونسکو در سال ۲۰۰۴ برای اولین بار، جریان شبکه شهرهای خلاق را به‌منظور ترویج همکاری میان شهرها مطرح کرد. برای اولین بار در سال ۲۰۰۴ سازمان یونسکو ۷ شهر را به‌عنوان شهرهای خلاق در هفت حوزه (صنایع‌دستی، هنرهای بومی، هنرهای رسانه‌ای، فیلم، طراحی، خوراک‌شناسی، ادبیات و موسیقی) معرفی کرد. در بخش تجارب ما به بررسی شهرهای خلاق موسیقی که تا به این روز به عضویت سازمان یونسکو درآمده‌اند و همچنین به بررسی اقداماتی که در راستای تحقق شهرهای خلاق موسیقی در این شهرها صورت گرفته است می‌پردازیم. تا به امروز تعداد ۳۰۱ شهر از کشورهای مختلف در تمام دنیا در شبکه شهرهای خلاق جای دارند که از بین آن‌ها پنج شهر ایرانی قرار گرفته است. شهر اصفهان و شهر رشت در سال ۱۳۹۴ به‌عنوان شهر خلاق صنایع‌دستی و شهر خلاق خوراک‌شناسی از طرف سازمان یونسکو معرفی شدند و در سال ۱۳۹۸ دو شهر بندرعباس و سنندج و همچنین در سال ۱۴۰۱ کرمانشاه به‌عنوان شهر خلاق صنایع‌دستی و شهر خلاق موسیقی و شهر خلاق خوراک‌شناسی، به شبکه شهرهای خلاق موسیقی ملحق شده‌اند. ما در این بخش به بررسی اقداماتی در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و ... می‌پردازیم.

شهر بولونیا، ایتالیا^۳؛ بولونیا در سال ۲۰۰۶ نامزد شهر موسیقی یونسکو شد؛ بنابراین یکی از اولین اعضای سازمان یونسکو است که از همان ابتدا ارزش این شبکه را کاملاً درک کرده است. شبکه شهرهای خلاق یونسکو با موفقیت برای تقویت روابط بین شهرهای گروه موسیقی مورد استفاده قرار گرفته است. پس از هماهنگی شبکه شهرهای موسیقی طی سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۲۰، بولونیا ارتباط بین شهرهای خلاق یونسکو ایتالیا را ترویج و رهبری کرده است که خلاقیت

¹ Terrill

² The mastering of a music city

³ Bologna, Italy

و نوآوری را به‌عنوان ابزارهای کلیدی برای توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی قلمرو خود می‌دانند. هدف از این همکاری حمایت از توسعه شبکه شهرهای خلاق یونسکو در سطح ملی و بین‌المللی، ایجاد ارتباط یکپارچه بین فرهنگ، توسعه اقتصادی و گردشگری و تبدیل شدن به بستری برای تأمل و تحقیق در حوزه اقتصادهای جدید است.

شهر گنت، بلژیک^۱: گنت در سال ۲۰۰۹ به‌عنوان شهر خلاق موسیقی یونسکو معرفی شد. مدیریت عنوان بر عهده اداره فرهنگ، ورزش و اوقات فراغت است. در طول نشست سالانه ۲۰۱۶ در اوسترسوند^۲، گنت به‌عنوان هماهنگ‌کننده خوشه شهرهای موسیقی انتخاب شد. گنت تا سال ۲۰۱۷ هماهنگ‌کننده بود. در برنامه‌های استراتژیک گنت برای فرهنگ ۲۰۱۴-۲۰۱۹، موسیقی ۲۰۲۰-۲۰۲۵ به صراحت به‌عنوان یکی از محورهای اصلی مطرح شده است. چندین ابتکار مهم محلی ادامه خواهد یافت. تلاش‌های قابل توجهی برای بازسازی مکان‌های مهم موسیقی شهری مانند خانه اپرای گنت و سالن کنسرت بیجلوکه^۳ انجام شد. در سال‌های آینده، گنت همچنان به قراردادن موسیقی و خلاقیت در هسته سیاست فرهنگی خود، به‌ویژه در برنامه استراتژیک خود برای فرهنگ ۲۰۲۰-۲۰۲۵ و درخواست خود برای پایتخت فرهنگی اروپا (گنت ۲۰۳۰)، ادامه خواهد داد.

شهر گلاسکو، اسکاتلند، بریتانیا^۴: گلاسکو بزرگ‌ترین شهر اسکاتلند، سومین شهر موسیقی یونسکو و اولین شهری در بریتانیا است که این نام را به خود اختصاص داده است. گلاسکو، هم میراث صنعتی و فرهنگی افتخارآمیزی و هم صحنه موسیقی پر جنب‌وجوش و متنوعی دارد که شامل کلاسیک، راک، پاپ، سلطیک، کانتری و جاز است. مکان‌های گلاسکو متعدد و متنوع هستند، از اتاق‌های کوچک مراسم گرفته تا سالن ۱۲۰۰۰ نفری هیدرو آرنای^۵، و میزبان ۱۳۰ رویداد موسیقی در هر هفته بیش از هر شهر دیگر اسکاتلند هست. موسیقی زندگی شهروندان و اقتصاد گلاسکو را بسیار غنی و بهبود بخشیده، و از طرف شورای شهر گلاسکو و همه سازمان‌های مشارکتی در شهر، قویاً از تمام اهداف شبکه شهرهای خلاق یونسکو حمایت می‌کنند.

۱.۳. نقش موزیک در شهرها

پیش از آنکه انسان بر قدرت زبان و گفت‌وگو دست پیدا کند مطمئناً از طریق آوا که صورتی از موسیقی است و سازهای دست‌ساز با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کردند، احساسات را شریک می‌شدند و به توافق و صلح می‌رسیدند، موسیقی و رقص از اولین هنرهایی است که به کمک زندگی انسان آمده و تأثیرات یادگیری موسیقی تا امروز بر هیچ‌کس پوشیده نیست و به‌خصوص در فرهنگ و جامعه ما که بی‌شک موسیقی یکی از ارزشمندترین ارثیه‌هایی است که از نسل‌های قبلی به ما رسیده است. در طول تاریخ، موسیقی بزرگ‌ترین آفرینش بشر بوده است. موسیقی تجمعی از هنر، خلاقیت و تخیل است. باور همگان این است که موسیقی قسمت مهمی از زندگی ما را دربر گرفته و راهی برای بیان عواطف و

¹ gent, Belgium

² Östersund

³ De Bijloke

⁴ Glasgow, Scotland, United Kingdom

⁵ Hydro Arena

احساسات ما به‌شمار می‌رود. برخی از افراد موسیقی را راهی برای فرار از دردهای زندگی خود می‌دانند، زیرا که موسیقی به افراد آرامش می‌بخشد و باعث کاهش استرس آن‌ها می‌شود. موسیقی تأثیرات بسیار وسیع و گسترده‌ای بر انسان می‌گذارد. موسیقی می‌تواند در خلاقیت افراد و افزایش مهارت‌های استدلالی، زیاد شدن میزان حرکت در بدن، تأثیر بسیار بر اعصاب و روان، افسردگی و یا شادابی، افزایش توجه بصری و... بر بدن انسان تأثیرات عمیق بگذارد. یکی از مهم‌ترین کارکردهای موسیقی ایجاد انسجام یا پیوند اجتماعی بین افراد است. به‌علاوه، شادی که می‌توانید از موسیقی به دست آورد و فضاهای شهری به‌عنوان ظرفی برای عملکردهای اجتماعی محسوب می‌شود و افراد جامعه بی‌آنکه خود متوجه باشند، در شکل‌گیری آن نقش اساسی را ایفا می‌نمایند و ما در این قسمت از پژوهش موجود به مطالعه و بررسی پژوهش‌های که در مورد تأثیرات و نقش موسیقی بر شهر و فضاهای شهری هست، می‌پردازیم.

ون در هوون و هیتزرز^۱ (۲۰۲۰)؛ در پژوهش خود با عنوان ارزش فضایی موسیقی زنده: اجرا، باز توسعه و روایت فضاهای شهری^۲، ارزش فضایی موسیقی زنده عامه‌پسند را با اتخاذ یک رویکرد بین‌رشته‌ای مبتنی بر مطالعات شهری و موسیقی بررسی می‌کند. آنچه از رابطه بین موسیقی زنده و محیط ساخته شده درک می‌شود، توسعه دوباره و روایت فضاهای شهری است. شهر فراصنعتی به صحنه‌ای برای رویدادهایی تبدیل شده است که در خدمت طیف وسیعی از اهداف اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و فضایی هستند. با این حال، متراکم‌شدن محیط ساخته شده به بحثی در مورد میزان برتری نتایج مثبت موسیقی زنده بر مزاحمت ساکنان از نظر سروصدا و در دسترس نبودن فضاهای عمومی منجر شده است. چگونه می‌توان از ارزش فضایی موسیقی زنده در سیاست‌های شهری با ایجاد شبکه‌های بین‌رشته‌ای، ایجاد استراتژی‌ها، و ایجاد و حفظ مکان‌هایی برای رویدادهای موسیقی زنده حمایت کرد؟ این پروژه به توسعه مفهوم ارزش فضایی موسیقی زنده کمک می‌کند و چگونگی دستیابی به آن را بررسی می‌کند. همچنین با بررسی رابطه بین موسیقی زنده و فضای شهری به حوزه مطالعات شهری می‌افزاید.

کوهن^۳ (۱۹۹۵)؛ در پژوهش خود با عنوان صدای شهر: موسیقی و تولید حسی مکان^۴، به بررسی نقش موسیقی و صدا می‌پردازد. این کار را از طریق اطلاعات بیوگرافی جک لوی ۸۸ ساله انجام می‌دهد که از مطالعه موردی موسیقی عامه‌پسند و جامعه یهودی لیورپول، به‌دست آمده است. این مقاله به ارتباط بین برخی از سبک‌ها و مکان‌های موسیقی، در مقیاس متفاوت از محله‌ها و شهرها گرفته تا ملی و چندملیتی یا جهانی اشاره می‌کند که برای جک بسیار مهم بوده است. بخش اول مقاله موسیقی و مکان را بر حسب روابط اجتماعی، اعمال و تعاملات روزمره مورد بحث قرار می‌دهد و به‌ویژه به روش‌هایی می‌پردازد که در آن مکان از طریق تمرین موسیقی تولید (تعریف، بازنمایی، تغییر شکل می‌شود). بخش دوم بر این واقعیت تأکید دارد که این تولید همیشه یک فرایند رقابتی و ایدئولوژیک است؛ درحالی که بخش

¹ Arno van der Hoeven, Erik Hitters

² The spatial value of live music: Performing, (re)developing and narrating urban spaces

³ Cohen

⁴ Sounding out the City: Music and the Sensuous Production of Place

سوم به رابطه متقابل پویا بین موسیقی و مکان می‌پردازد. این نشان می‌دهد که موسیقی نقش بسیار خاص و حسی در تولید مکان تا حدی از طریق تجسم خاص خود از حرکت و جمع بازی می‌کند.

بنت^۱ (۲۰۱۷)، در مقاله خود با عنوان موسیقی محبوب، شهر و رسانه بیان می‌کند که موسیقی عامه‌پسند (پاپ) به ارائه تصاویر شهرنشینی کمک کرده است، اما این موضوع کم‌تر مورد تحقیق قرار گرفته است، اگرچه توانایی آن در برانگیختن، پخش کردن و مشخص کردن مکان‌ها به طرز شگفت‌آوری چندوجهی است. برای مصنوعات ضبط شده، می‌توان استفاده از مکان‌ها را در سطوح متنی (اشعار)، بصری (کاورها، آثار هنری) و شنیداری (صداها و نویزهای سنتی، لهجه یا اصطلاحات محلی) شناسایی کرد. علاوه بر این، به نظر می‌رسد موسیقی به سرسخت‌ترین وجه به مکان‌ها بر چسب می‌دهد، حتی گاهی اوقات بر تولیدکنندگان خود غالب می‌شود.

فلکیان و فلکیان^۲ (۱۳۹۲)، در پژوهش خود به بررسی رابطه معماری و موسیقی پرداختند. و بیان می‌کنند کلمه موسیقی از کلمه یونانی موسیا که نام خدای شعر، ادبیات و موسیقی در یونان باستان است، گرفته شده است. موسیقی به‌عنوان هنر بیان احساسات توسط صدا توصیف می‌شود. صدا و ریتم مهم‌ترین عوامل آن است. همچنین دانش ترکیب صدا به‌گونه‌ای است که خوشایند و موجب لذت و انقلاب ذهنی شود. پیشینیان موسیقی را این‌گونه توصیف کرده‌اند: موجب شناخت وجود انسان و شفای روح است. برخلاف ریاضیات، تمام ویژگی‌های موسیقی قطعی و غیرقابل تغییر نیستند. در عوض توانایی و ذوق آهنگ‌ساز مستقیماً در آن دخیل است، بنابراین آن را هنر نیز می‌نامند. به هر حال، موسیقی امروز علم و هنر گسترده‌ای است که دارای بخش‌های مختلف و تخصصی است و صدا به نام موسیقی تنها یک‌بار می‌تواند بین ذهن‌ها پیوند ایجاد کند و زمانی که مرزی انتزاعی محدود نشود.

۲. معرفی شهرستان سنندج

شهرستان سنندج یکی از شهرستان‌های استان کردستان و مرکز این استان است که از نظر جغرافیایی در ۴۷ درجه درازای خاوری و ۳۵ درجه و ۱۹ دقیقه پهنای شمالی و ارتفاع ۱۵۰۰ متر از سطح دریا قرار دارد. شهرستان سنندج با ۳۲۸۴ کیلومتر مربع مساحت از شمال به شهرستان دیواندره از جنوب به کامیاران از شرق به شهرستان بیجار و قروه و از غرب به شهرستان مریوان محدود می‌شود. این شهر از طریق ۴ شریان ارتباطی با شهرهای استان و مراکز استان‌های مجاور در ارتباط است. مطابق آخرین تقسیمات اداری سیاسی کشور که در سال ۱۳۹۰ شهرستان سنندج دارای دو شهر به نام‌های سنندج و شویشه و ۴ بخش کلاترزان، سیروان مرکزی و حسین‌آباد است.

شهر سنندج مرکز شهرستان در فاصله ۶۵۷ کیلومتری جنوب باختری تهران و در مسیر راه‌های اصلی میاندوآب - کرمانشاه و زنجان - کرمانشاه قرار گرفته است. جمعیت شهرستان سنندج در سال ۱۳۹۵ معادل ۵۰۱۴۰۲ نفر بوده

¹ Bennett

² Falakian & Falakian

که از این تعداد ۴۱۴۰۶۹ نفر در نقاط شهری و ۸۷۳۳۳ نفر از جمعیت آن در نقاط روستایی ساکن هستند (حبیبی و همکاران، ۱۴۰۰: ۱۰).



تصویر ۱: نقشه تقسیم بندی استان کردستان

۳. یافته‌های تحقیق

۳.۱. گام اول: بررسی اسناد شهرهای خلاق موسیقی جهان با اسناد شهر خلاق موسیقی سنندج

در این گام، اسناد، برنامه‌ها، طرح‌های توسعه، استراتژی‌ها و طرح‌های موسیقی چهار شهر با مقدم و پیش‌تاز خلاق موسیقی یونسکو؛ شهر آدلاید، شهر لندن کانادا، شهر لیورپول و شهر ملبورن با اسناد، برنامه‌ها و طرح‌های شهر خلاق موسیقی سنندج مقایسه و بررسی کردیم. در این شهرها، برنامه‌ها و طرح‌های توسعه خاص موسیقی را بررسی کردیم؛ ولی در شهر سنندج باتوجه به تحقیقات کتابخانه‌ای و مصاحبه با مدیران شهری هیچ برنامه مدونی مخصوص توسعه موسیقی وجود نداشته است. باتوجه به تحقیقات در شهر سنندج؛ شهر خلاق موسیقی سنندج تا به این لحظه از نظر اقدامات مدیران شهری به ساخت یک سری المان‌های موسیقی، برگزاری جشنواره‌های فرهنگی و اجرای موسیقی و یکسری مقالات و بروشورها خلاصه شده است. خلأ یک راهنما، اهداف و استراتژی‌های توسعه موسیقی مدون و قابل اجرا در شهر سنندج به وضوح خودنمایی می‌کند.

باتوجه به موارد ذکر شده، به نظر می‌رسد که شهر سنندج در بحث توسعه موسیقی با شهرهای آدلاید، لندن کانادا، لیورپول و ملبورن قابل مقایسه نباشد. این شهرها باتوجه به برنامه‌ها و استراتژی‌های خاص خود، توانسته‌اند در این حوزه پیشرفت کنند و به شهرهایی با شهرت جهانی تبدیل شوند. به منظور توسعه موسیقی در شهر سنندج، لازم است که مدیران شهری برنامه‌ها و استراتژی‌های خود را ابتدا باتوجه به وضعیت کنونی شهر و نیازهای جامعه تهیه کنند. از جمله راهکارهایی که می‌تواند به توسعه موسیقی در این شهر کمک کند عبارت‌اند از:

- ایجاد یک سیستم آموزشی مناسب و حرفه‌ای برای آموزش و پرورش در حوزه موسیقی
- ایجاد بسترهای مناسب برای تولید و اجرای موسیقی با همکاری صنعتگران، سرمایه‌گذاران و هنرمندان موسیقی.
- برگزاری جشنواره‌ها و رویدادهای موسیقی در شهر به صورت دوره‌ای و مستمر.
- تبلیغات و معرفی شهر به عنوان یک شهر خلاق و موسیقی دوست در کشور و خارج از کشور به منظور جذب گردشگران موسیقی دوست.
- ارائه حمایت‌های قابل توجه از سوی شهرداری به هنرمندان موسیقی با اهداف ترویج فرهنگ موسیقی در شهر.
- تهیه و ارائه بروشورها، رسانه‌ها و تبلیغات دیگر به منظور اطلاع‌رسانی به عموم مردم و افزایش آگاهی آن‌ها درباره فرصت‌های موجود در حوزه موسیقی.
- استراتژی‌هایی که پیشنهاد شد می‌تواند در توسعه موسیقی و بهبود صنعت موسیقی در شهر سنندج مؤثر باشد.

۳.۲. گام دوم: پیل نخبگان

در این بخش از تحقیق به مصاحبه با افراد نخبه در زمینه شهر و موسیقی از جمله صاحب‌نظران رشته برنامه‌ریزی و طراحی شهری داخل و خارج از کشور، متولیان و مدیریت‌های فرهنگی شهرداری تمام شهرهای خلاق موسیقی برگزیده از طرف سازمان یونسکو، موسیقی‌دانان و اساتید دانشگاه‌های موسیقی خارج و داخل کشور، مدیران شهری و مسئولین حوزه شهر خلاق موسیقی در داخل و خارج از کشور، صاحب‌نظران و محققین حوزه شهرهای خلاق موسیقی در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیق خارج از کشور و تمام کسانی که در زمینه طراحی شهرها و موسیقی دارای تخصص هستند، پرداختیم.

مصاحبه، شامل ۵ سؤال کلیدی در زمینه شهرهای خلاق موسیقی بود. اولین سؤال در مورد تأثیر موسیقی بر کیفیت و شادابی شهرهاست، که موسیقی تا چه اندازه بر کیفیت شهرها مؤثر است. دومین سؤال در مورد چگونگی استفاده از نام و برند شهر خلاق موسیقی در طراحی فضاهای عمومی است. سؤال سوم در مورد نقش فضاهای عمومی در شهرهای خلاق موسیقی است، چهارمین سؤال در مورد گنجاندن موسیقی و نحوه استفاده از آن در فضاهای عمومی شهری است، و سؤال آخر در مورد پیشنهادات افراد متخصص برای شهرهای خلاق موسیقی و استفاده از موسیقی در فضاهای عمومی است. که پنج سؤال در دو صفحه برای مخاطبان ارسال شده است.

در مورد سؤال اول به اتفاق تمام مصاحبه‌گران نقش موسیقی را در شادابی و سرزندگی فضاهای عمومی بسیار حائز و بدیهی اهمیت عنوان کردن و اجرای موسیقی را عاملی جهت رشد اقتصاد، امنیت و ایمنی شبانه‌روزی، توسعه پایدار مکان‌ها و پایداری اجتماعی در شهرها نام برده‌اند و همچنین موسیقی را نه تنها عامل شادابی و جذابیت شهرها بلکه حتی ضروری دانسته‌اند. دیگر مصاحبه‌شوندگان عنوان کرده‌اند؛ موسیقی کمک قابل توجهی به سرزندگی و کیفیت شهرها، ترویج بیان فرهنگی، جذب گردشگری، تحریک اقتصاد، تقویت انسجام اجتماعی و بهبود محیط شهری می‌کند. در مورد سؤال دوم و نحوه استفاده از عنوان شهرهای خلاق در طراحی فضاهای عمومی شهری عنوان کرده‌اند؛ عنوان «شهرهای موسیقی خلاق» را می‌توان به بهترین وجه در طراحی شهری فضاهای عمومی از طریق زیرساخت‌های موسیقی استفاده کرد، جایی که زیرساخت‌های مناسب در فضاهای عمومی مانند صحنه‌ها، آمفی‌تئاترها، میدان‌ها با تجهیزات آکوستیک مناسب، صدا و نور ادغام شده است تا اجرای زنده را تسهیل کند. اجراها و رویدادهای موسیقی؛ از طریق مناطق هم‌زیستی موسیقی، با ایجاد مناطق اختصاص داده‌شده به موسیقی، مانند فضاهای مشترک تمرین، استودیوهای ضبط، فضاهایی برای تمرین موسیقی. ادغام هنرهای صوتی، مانند نصب‌های صوتی تعاملی، مجسمه‌های موسیقی یا مداخلاتی که کاوش را تشویق می‌کند. همچنین عنوان کرده‌اند که این یک مکالمه عمده با موسیقی را مجبور می‌کند که معمولاً موقتی هست، اما در عین حال یک نام‌گذاری است. اغلب، نشان‌ها برای افرادی استفاده می‌شود که ادعا کنند کاری را انجام داده‌اند؛ در حالی که معمولاً خیلی کم انجام داده‌اند و این عناوین به اقدامات مهم در زمینه موسیقی نیازمند است.

در مورد سؤال سوم مصاحبه در ارتباط با نقش فضاهای عمومی در ارتقا عنوان شهر خلاق موسیقی همگی به تأثیر مثبت نقش این فضاها اشاره کرده‌اند و عنوان کرده‌اند که فضاهای عمومی نقاط ملاقاتی هستند که در آن موسیقی می‌تواند توسط جامعه به اشتراک گذاشته شود، قدردانی و جشن گرفته شود، و مکان‌هایی برای ملاقات، تعامل و قدردانی از موسیقی فراهم می‌کند. آنها ساخت یک هویت موسیقایی منحصر به فرد و همه‌شمول را ترویج می‌کنند و به توسعه فرهنگی و اقتصادی شهر کمک می‌کنند. موسیقی در فضاهای عمومی به متحرک شدن این فضاها کمک می‌کند زندگی جدید و راه‌های جدیدی برای درگیر شدن با فضا و دیگران در محله/شهر/جامعه با هم به ارمغان می‌آورد. در مورد سؤال چهارم، در مورد استفاده از موسیقی در طراحی فضاهای شهری هر کدام پیشنهادها را عنوان کرده‌اند؛ پیانوهای عمومی، پیاده‌روی‌های دیجیتالی، جشنواره‌های موسیقی، زیرساخت‌ها، طراحی‌ها جذاب و... را لحاظ کرده‌اند و در سؤال پایانی تمام پیشنهادها را جهت شکوفاشدن شهرهای خلاق موسیقی در فضاهای عمومی اظهار کرده‌اند.

۳.۳. گام سوم: پرسش‌نامه

این قسمت جهت دستیابی به نظر همشهریان در مورد موسیقی و شهر خلاق موسیقی و تأثیر آن بر فضاهای عمومی شهر سنندج پرسش‌نامه‌ای تهیه شده است که شامل ۱۲ سؤال بود. پرسش‌نامه هم به صورت حضوری و هم با استفاده

از فضای مجازی بین شهروندان توزیع گردید، نمونه آماری شامل ۱۲۰ نفر در اقشار، رده‌های سنی، شغل‌ها و موقعیت‌های مختلف بودند.

به چه اندازه صدای موسیقی در مکان و محیط‌های عمومی برای شما جذاب هست و نظر شما را جلب خواهد کرد؟ باتوجه به جدول، مشخص است که بیشترین تعداد افراد (۶۶ نفر) صدای موسیقی در مکان‌های عمومی را با درجه خیلی زیاد جذاب و جالب می‌دانند. ۳۸ نفر دیگر این نظر را با درجه زیاد قبول دارند. در کل باتوجه به این آمار بیشتر با صدای موسیقی در فضاها و محیط‌های عمومی موافق‌اند و آن را جذاب و جالب می‌دانند.

جدول ۱. درصد جذابیت صدای موسیقی در فضاهای عمومی

گزینه	تعداد	درصد	فراوانی تجمعی	درصد فراوانی تجمعی
خیلی کم	۷	۵/۸	۷	۵/۸
کم	۰	۰	۷	۵/۸
متوسط	۹	۷/۵	۱۶	۱۳/۳
زیاد	۳۸	۳۱/۷	۵۴	۴۵
خیلی زیاد	۶۶	۵۵	۱۲۰	۱۰۰

شهر سنندج تا چه اندازه به‌عنوان شهر خلاق موسیقی مورد تصدیق و پذیرش شما هست؟ براساس جدول ذکر شده، ۳۷ نفر از پاسخ‌دهندگان شهر سنندج را به‌عنوان شهر خلاق موسیقی با میانگینی متوسط تشخیص داده‌اند؛ درحالی‌که ۲۷ نفر شهر سنندج را خیلی زیاد و ۳۲ نفر را زیاد و ۱۸ نفر کم و ۶ نفر خیلی کم به‌عنوان شهر خلاق موسیقی دانسته‌اند. بنابراین می‌توان گفت که بیشتر افراد شهر سنندج را به‌عنوان شهر خلاق موسیقی تشخیص داده‌اند.

جدول ۲. درصد تصدیق و پذیرش شهر خلاق موسیقی توسط شهروندان

گزینه	تعداد	درصد	فراوانی تجمعی	درصد فراوانی تجمعی
خیلی کم	۶	۵	۶	۵
کم	۱۸	۱۵	۲۴	۲۰
متوسط	۳۷	۳۰/۸	۶۱	۵۰/۸
زیاد	۳۲	۲۶/۷	۹۳	۷۷/۵
خیلی زیاد	۲۷	۲۲/۵	۱۲۰	۱۰۰

آیا با اجرای موسیقی در فضاهای عمومی شهر موافق هستید؟ باتوجه به جدول، می‌توان گفت که اکثریت بسیار زیادی از افراد (۱۱۰ نفر) با اجرای موسیقی در فضاهای عمومی شهر موافق هستند. درحالی‌که فقط تعداد کمی با این ایده موافق نیستند.

جدول ۳. موافقت با اجرای موسیقی در فضاهای عمومی

گزینه	تعداد	درصد	فراوانی تجمعی	درصد فراوانی تجمعی
خیلی کم	۴	۳/۳	۴	۳/۳
کم	۳	۲/۵	۷	۵/۸
متوسط	۳	۲/۵	۱۰	۸/۳
زیاد	۲۹	۲۴/۲	۳۹	۳۲/۵
خیلی زیاد	۸۱	۶۷/۵	۱۲۰	۱۰۰

به نظر شما مناسب‌سازی فضاهای عمومی شهری و خلق فضاهای عمومی جذاب (پارک، پیاده‌راه، کنسرواتور و...) تا چه اندازه می‌تواند زمینه اجرای بیشتر فردی و گروهی موسیقی را افزایش دهد؟ براساس جدول ارائه شده، می‌توان گفت که فضاهای عمومی جذاب و مناسب‌سازی آن‌ها، می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی تعداد افراد شرکت‌کننده در فعالیت‌های موسیقی را افزایش دهد. ۸۶٪ از پاسخ‌دهندگان (۱۰۴ نفر از ۱۲۰ نفر) انتخاب کرده‌اند که مناسب‌سازی فضاهای عمومی شهری و خلق فضاهای عمومی جذاب، باعث افزایش تعداد افراد شرکت‌کننده در فعالیت‌های موسیقی می‌شود. لذا می‌توان نتیجه گرفت که فضاهای عمومی جذاب و مناسب‌سازی آن‌ها، می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی در جذب تعداد بیشتری از افراد به فعالیت‌های موسیقی داشته باشد.

جدول ۴. تأثیر فضاهای عمومی بر اجرای موسیقی

گزینه	تعداد	درصد	فراوانی تجمعی	درصد فراوانی تجمعی
خیلی کم	۰	۰	۰	۰
کم	۶	۵	۶	۵
متوسط	۱۰	۸/۳	۱۶	۱۳/۳
زیاد	۴۰	۳۳/۳	۵۶	۴۶/۷
خیلی زیاد	۶۴	۵۳/۳	۱۲۰	۱۰۰

نظر شما تا چه اندازه اقدامات مدیران شهری در تحقق شهر خلاق موسیقی سنندج مؤثر و کارآمد واقع شده است؟ بر اساس جدول، تنها ۳ نفر معتقد به اینکه اقدامات مدیران شهری در تحقق شهر خلاق موسیقی سنندج بسیار کارآمد و مؤثر هستند، درحالی‌که ۳۵ نفر فکر می‌کنند کم‌ترین تأثیر را دارند. همچنین، ۶۳ نفر معتقد به اینکه اقدامات مدیران شهری در تحقق شهر خلاق موسیقی سنندج کم‌تر مؤثر هستند و ۱۹ نفر به عملکرد مدیران شهری امتیاز متوسط داده‌اند و در نهایت هیچ‌کس در مورد اینکه اقدامات مدیران شهری بسیار مؤثر واقع شده‌اند، نظری ندارد.

جدول ۵. اقدامات مدیران در زمینه شهر خلاق موسیقی

گزینه	تعداد	درصد	فراوانی تجمعی	درصد فراوانی تجمعی
خیلی کم	۳۵	۲۹/۲	۳۵	۲۹/۲
کم	۶۳	۵۲/۵	۹۸	۸۱/۷
متوسط	۱۹	۱۵/۸	۱۱۷	۹۷/۵
زیاد	۳	۲/۵	۱۲۰	۱۰۰
خیلی زیاد	۰	۰	۰	۰

فضاهای عمومی موجود در شهر سنندج مناسب اجراهای موسیقی و هنرهای عمومی هستند؟ این جدول نشان می‌دهد که در شهر سنندج، تعداد ۱۴ نفر از ۱۲۰ نفر خیلی کم فضاهای عمومی را مناسب دانسته‌اند و ۲۱ نفر به صورت کمی انی فضاها را قبول داشته‌اند و ۵۰ نفر که به طور متوسط این فضاها را قابل اجرای موسیقی در نظر داشته‌اند، و به ترتیب ۱۶.۷ و ۱۲.۵ به صورت زیاد و خیلی زیاد این فضاها را مناسب اجرای موسیقی دانسته‌اند. در کل درصد زیادی این فضاها را هم مناسب و هم نامناسب دانسته‌اند. اما با توجه به امکانات فضا و شرایط و موقعیت فضاهای عمومی سنندج، بیشتر این فضاها را نامناسب دانسته‌اند.

جدول ۶. مناسب بودن فضاهای عمومی برای ارای موسیقی

گزینه	تعداد	درصد	فراوانی تجمعی	درصد فراوانی تجمعی
خیلی کم	۳۵	۲۹/۲	۳۵	۲۹/۲
کم	۶۳	۵۲/۵	۹۸	۸۱/۷
متوسط	۱۹	۱۵/۸	۱۱۷	۹۷/۵
زیاد	۳	۲/۵	۱۲۰	۱۰۰
خیلی زیاد	۰	۰	۰	۰

چه عواملی باعث می‌شود شهر سنندج بیشتر به عنوان شهر خلاق موسیقی به نظر آید؟ (انتخاب یک یا چند گزینه) باتوجه به جدول، می‌توان گفت که عوامل زیر به ترتیب باعث می‌شوند که شهر سنندج بیشتر به عنوان شهر خلاق موسیقی به نظر بیاید: مراسم فرهنگی با ۳۶.۳ درصد، طراحی فضاهای اجرا با ۲۹ درصد، اجرای موسیقی در فضاهای عمومی با ۲۱.۷ درصد، المان‌های موسیقی در سطح شهر با ۱۳ درصد. باتوجه به این اطلاعات، می‌توان نتیجه گرفت که برگزاری مراسمات فرهنگی و طراحی فضاهای اجرا به منظور اجرای موسیقی در آنها، در اولویت قرار می‌گیرند و همچنین اجرای موسیقی در فضاهای عمومی و استفاده از المان‌های موسیقی در سطح شهر، در اولویت‌های بعدی می‌توانند باعث افزایش شناخته شدن شهر سنندج به عنوان شهر خلاق موسیقی شوند.

جدول ۷. عوامل مؤثر در به نظر رسیدن شهر خلاق موسیقی سنندج

نوع فضا	تعداد	درصد
پارکها	۹۳	۴۹/۲
پیاده‌راهها	۵۴	۲۸/۶
تپه‌ها	۱۵	۷/۹
پیاده‌روها	۲۴	۱۲/۶
ورودی‌های شهر	۳	۱/۷
مجموع	۱۸۹	۱۰۰

چه مؤلفه‌هایی در طراحی فضاهای عمومی شهری در جهت ایجاد مکانی برای اجرای موسیقی بیشترین سهم را دارند؟ (انتخاب یک یا چند گزینه) برای ایجاد مکانی برای اجرای موسیقی در فضاهای عمومی، تمام مؤلفه‌های این جدول مهم هستند؛ ولی مهم‌ترین مؤلفه از دید مخاطبان ظرفیت فضا برای مخاطبان و تماشاچیان حاضر در فضا هستند که با ۳۰.۴ بیشترین درصد را کسب کرده‌اند، بعد از آن دو مؤلفه استیج برای هنرمندان و نوازندگان موسیقی و امکانات اجرای موسیقی در صحنه با ۲۴ درصد بیشترین درصد را کسب کرده‌اند. طراحی مدرن و به روز اجرای موسیقی یکی دیگر از مؤلفه‌های مهم طراحی فضاهای عمومی در گزینه آخر قرار می‌گیرد.

جدول ۸. مهم‌ترین مؤلفه‌ها در طراحی فضای اجرای موسیقی

نوع فضا	تعداد	درصد
پارکها	۹۳	۴۹/۲
پیاده‌راهها	۵۴	۲۸/۶
تپه‌ها	۱۵	۷/۹
پیاده‌روها	۲۴	۱۲/۶
ورودی‌های شهر	۳	۱/۷
مجموع	۱۸۹	۱۰۰

۹. کدام دسته از فضاهای عمومی شهر خلاق برای اجرای موسیقی در شهر مناسب هستند؟ (انتخاب یک یا چند گزینه) باتوجه به جدول ارائه شده، پارکها و پیاده‌روها دسته‌های مناسب برای اجرای موسیقی در فضاهای عمومی شهر خلاق هستند؛ چراکه این دو فضا بیشترین درصد را بین گزینه‌های ارائه شده کسب کرده‌اند در مجموع دارند و برای اجرای موسیقی نیز مناسب هستند. البته در صورتی که قوانین و مقررات شهری اجازه اجرای موسیقی در این فضاها را بدهند.

جدول ۹. مهم‌ترین فضاهای عمومی برای اجرای موسیقی

مؤلفه	تعداد	درصد
طراحی مدرن فضا	۶۰	۲۱/۶
استیج اجرای هنرمندان	۶۶	۲۴
ظرفیت فضا برای تماشاچیان	۸۴	۳۰/۴
امکانات اجرای موسیقی	۶۶	۲۴
مجموع	۲۷۶	۱۰۰

۱۰. از دیدگاه شما کدام یک از فضاهای عمومی شهر سنندج مناسب اجرای گروه موسیقی هستند؟ گزینه‌های موجود در جدول مقابل توسط محقق بین فضاهای عمومی شهر سنندج (۴۵ فضای عمومی موجود و قابل استفاده) انتخاب شده‌اند و جهت اجرای طراحی در جهت شهر خلاق موسیقی یک یا چند فضای عمومی توسط شهروندان و متخصصین و مدیران شهری انتخاب می‌شود. باتوجه به جدول، پیاده‌راه فردوسی و پیاده‌راه عمارت خسرو آباد با ۱۲.۱ درصد به‌عنوان دو گزینه برتر و همچنین پارک ملت، پارک آبیدر (امیریه) و باغ سپیدار با ۹.۶ درصد، به‌نظر می‌رسند از دیدگاه شهروندان برای اجرای گروه موسیقی و طراحی شهری در جهت شهر خلاق موسیقی مناسب باشند.

جدول ۱۰. فضاهای عمومی شهر سنندج مناسب اجرای گروه موسیقی

فضای عمومی	تعداد	درصد
پارک ملت (دیدگاه)	۵۷	۹/۶
پیاده‌راه فردوسی	۷۲	۱۲/۱
پارک کوچک رهش	۳۶	۶
پارک آبیدر (امیریه)	۵۷	۹/۶
پارک استقلال	۴۲	۷
باغ سپیدار	۵۷	۹/۶
پارک مشاهیر	۳۶	۶
پیاده‌راه عمارت خسرو آباد	۷۲	۱۲/۱
پارک IT	۲۴	۴
پارک پیش‌کسوت (سه‌راه شالمان)	۳	۰/۸
پارک کودک	۵۱	۸/۶
پارک ۲۸ دی	۴۵	۷/۶
پارک بهاران (میدان بهاران)	۲۷	۴/۵
مسیر ورودی شهر سنندج (فرودگاه)	۱۵	۲/۵
مجموع	۵۹۴	۱۰

باتوجه به اطلاعات به دست آمده متوجه شدیم تا به این لحظه اطلاع رسانی در مورد برند شهر خلاق موسیقی و مزایای آن برای شهر، کم کاری شده و باید در این زمینه بیشتر تلاش شود. چون شهروندان شهر سنندج را به عنوان یک شهر موسیقی قبول داشته و آن را باتوجه به ظرفیت، پتانسیل و استعداد های شهر خود به خوبی تصدیق می کنند. باتوجه به فرهنگ و تاریخ موسیقی شهر سنندج شهروندان از اجرای موسیقی در فضاهای عمومی شهری کاملاً موافق هستند و از آن استقبال خواهند کرد. مخاطبان پرسش نامه، مناسب سازی و طراحی فضاهای عمومی را برای افزایش اجرای فردی و گروهی موسیقی مؤثر دانسته اند و معتقدند که شهروندان از اجرای موسیقی در فضاهای عمومی استقبال زیادی خواهند کرد.

نتیجه گیری

باتوجه به تحقیقات وسیع صورت گرفته، در منابع مرتبط با شهرهای خلاق موسیقی یونسکو؛ فضاهای عمومی شهری در پیشبرد اهداف و برنامه های شهر خلاق موسیقی بسیار قابل اهمیت هستند. از این جهت می توان از موسیقی و ظرفیت های موسیقی کردی در جهت ارتقا کیفیت فضاهای عمومی شهر سنندج، در دو راهکار؛ خلق فضاهای ارائه موسیقی در فضاهای عمومی و مناسب سازی فضاهای عمومی در جهت موسیقی استفاده برد. اجرای موسیقی در فضاهای عمومی به حضور یک سری پارامترها در جهت آسایش هنرمندان و مخاطبان موسیقی در فضا نیازمند است. محقق این پارامترها را در چهار گروه؛ صحنه و فضای کنسرت روباز در مقیاس بزرگ، صحنه های اجرای گروهی در مقیاس خیابانی و کوچک، پارک های موسیقی و فضاهای مناسب ورزش و رقص محلی دسته بندی کرده است. با استفاده از خلق این چهار پارامتر در فضاهای عمومی می توان کیفیت فضاهای عمومی را در جهت اجرای موسیقی بالا برد.

جدا از خلق مکان های اجرای موسیقی، مناسب سازی بر اساس اصول موسیقی یکی از راه های نمایش شهرهای خلاق موسیقی است. در این روش یک مکان خلق نمی شود و فقط مناسب سازی محیط در جهت شهر موسیقی صورت می گیرد. مناسب سازی و طراحی این فضاها در شهرها می تواند یک شهر را در نگاه اول برای مخاطب به عنوان شهر موسیقی، جذاب و سرزنده جلوه دهد. این روش طراحی و مناسب سازی، با استفاده از قواعد و اصول موسیقی همچون؛ ریتم، زیربومی، دیرند یا کشش صدا، سکوت، فاصله، هارمونی، شدت، تندا یا تمبو، طنین یا رنگ صدا، ملودی و آکورد، گام و حتی خطوط، نت ها و الفبای موسیقی و.... سعی در ایجاد یک تجربه شگفت انگیز برای بازدید کنندگان دارد. محقق این بخش را به چهار بخش؛ کف سازی معابر بر اساس اصول موسیقی، طراحی جداره ها بر اساس اصول موسیقی، مبلمان، المان ها، نشانه ها و آلات موسیقی و استفاده از عناصر همگام با ریتم موسیقی در شهر تقسیم کرده است.

با استفاده از دو راهکار و زیر معیارهای بالا می توان فضاهای عمومی شهر سنندج را به بهترین شکل ممکن برای اجرای موسیقی و استقبال مخاطبین آماده کرد. اما باتوجه به مصاحبه با افراد مسئول شهرهای خلاق یونسکو؛ انتظار ساختن شهرهای خلاق موسیقی، فقط با طراحی فضاهای عمومی شهری در شهرهای خلاق موسیقی کارساز نیست و باتوجه به توضیحات ارائه شده در فصل سوم، فوندانسیون و ستون های شهرهای خلاق موسیقی شامل راهکارهای اقتصادی،

اجتماعی و فرهنگی هستند. معیار اقتصادی شامل دو زیر معیار؛ حمایت‌های مالی از طرف ارگان‌های مربوطه و معیار درآمد و بازاریابی که به درآمد حاصل از شهرهای خلاق موسیقی اشاره دارد. معیارهای اجتماعی و فرهنگی نیز شامل شش زیر معیار؛ ارتباط با سایر شهرهای خلاق یونسکو، برگزاری رویدادهای فرهنگی و اجرای موسیقی، آموزش موسیقی در سطوح مختلف، برندسازی شهرهای موسیقی در داخل و خارج از کشور، تقویت صنایع موسیقی و تولیدات فرهنگی و سایر عوامل وابسته به موسیقی در شهرهای خلاق موسیقی هست.

در فصل شناخت و تحلیل تحقیق باتوجه به تحقیقات گسترده، بعد از شناخت محدوده فرادست شهر سنندج از لحاظ اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و کالبدی، به بررسی و شناخت فضاهای عمومی موجود در شهر سنندج و تقسیم‌بندی آنها به سه گروه پارک‌های شهری، تپه‌ها و پیاده‌راه‌ها پرداخته شده است. در این بخش تعداد و مساحت هر کدام از فضاهای عمومی موجود، رزومه اجرای رویدادهای فرهنگی و موسیقی، قابلیت اجرای مراسم موسیقی، اقدامات صورت گرفته بعد از کسب عنوان شهر خلاق موسیقی در شهر سنندج، پهنه‌بندی استخوان‌بندی فضاهای عمومی و ... بررسی شده است. در این بخش انواع فضاهای عمومی که مناسب طراحی در جهت شهرهای خلاق موسیقی هستند بررسی شده است و یک شبکه از فضاهای عمومی در شهر سنندج جهت مطالعه و طراحی در زمینه موسیقی شکل یافته است. داخل محدوده قانونی شهر سنندج دست‌کم ۲۲ تپه، ۱۵ پارک شهری، و ۲ پیاده‌راه قابل طراحی و استفاده در جهت شهر خلاق موسیقی موجود هست که می‌توانند در شکوفایی شهر خلاق موسیقی سهم بسزایی داشته باشند. و در آخر باتوجه به انتخاب شهروندان، پارک ملت سنندج به عنوان نمونه موردی، مورد بررسی قرار گرفت.

بعد از شناخت و تحلیل دقیق پارک ملت سنندج، در فصل پایانی، به تحقیق و نگارش در مورد اهداف کلی و عملیاتی پارک موسیقی ملت، دریافتن سیاست‌ها و راهبردها، ارائه پیشنهادها و اقدامات اجرایی در جهت طراحی پارک موسیقی ملت در شهر سنندج پرداخته شده است. سیاست‌ها و راهبردهای پارک موسیقی ملت سنندج چند پارامتر شامل؛ امنیت و ایمنی، دسترسی و نفوذپذیری، انعطاف‌پذیری، کاربری‌های فعال، اجتماع‌پذیری و امکانات رفاهی، جذابیت و دعوت‌کنندگی، آسایش و آرامش، کارایی و عملکرد، یکپارچگی فضایی و طراحی در راستای اصول موسیقی هست. محقق باتوجه به تحلیل این سیاست‌ها و راهبردها، اقدامات و پیشنهادهای اجرایی را به صورت جزئی و با متریکال، مشخص کرده است و در آخر طراحی پیشنهادی خود از پارک موسیقی ملت را بر اساس اقدامات و پیشنهادهای اجرایی در قالب رندر طراحی عنوان کرده است. در مجموع باتوجه به تحقیقات مفصل در زمینه شهرهای خلاق موسیقی و طراحی فضاهای عمومی توسط محقق، یافته‌های تحقیق با فرضیات بیان شده بسیار نزدیک بوده و تطابق زیادی داشته، این یافته‌ها با مطالعه کتب و مقالات بسیار در زمینه شهرهای خلاق موسیقی، مصاحبه با نخبگان و شهروندان، بررسی طرح‌ها و برنامه‌های سایر شهرهای خلاق و ... به دست آمده است. یافته‌های تحقیق حاضر برای اولین بار به صورت جامع در این پژوهش جمع‌آوری شده‌اند و می‌توان باتوجه به ارزیابی‌های انجام شده بیان کرد که هر شهر خلاق موسیقی می‌تواند با استفاده از این راهنمای طراحی که برای اولین بار به صورت جامع و کاملی ارائه شده به مناسب‌سازی فضاهای عمومی شهری خود در جهت شهر خلاق موسیقی و ارائه موسیقی در آن‌ها اقدام کند.

منابع و مآخذ

کتابها

حبیبی، کیومرث؛ علیزاده، هوشمند و ایران‌دوست، کیومرث. (۱۴۰۰). سنه تا سنندج: دستور کار توسعه یک شهر کردی. تهران: انتشارات نویان.

مقالات

ابراهیم‌زاده، عیسی و نیری، ناصر. (۱۳۹۷). «سنجش و ارزیابی وضعیت شاخص‌های شهر خلاق». فصلنامه جغرافیا و توسعه، ۱۶(۵۲)، ۱-۲۲.

بایوردی، اسماعیل و کریمیان، علیرضا. (۱۳۹۳). «جهانی‌شدن فرهنگ و تأثیر آن بر هویت ملی ایران»/ فصلنامه مطالعات روابط بین‌الملل ۷(۲۸)، ۷۷-۱۰۲.

پورمحمدی، محمدرضا، و کوشانه، روشن. (۱۳۹۲). ارزیابی و تحلیل فضاهای عمومی شهری با استفاده از مدل تاپسیس (مطالعه موردی: شهر تبریز). مطالعات و پژوهش‌های شهری منطقه‌ای، ۵(۱۷)، ۳۷-۵۲.

پیر بابائی، محمدتقی و ربیعی‌فر، ولی‌الله و اسدی محل چالی، مسعود. (۱۳۹۷). «پایش ساختار شهرها از منظر راهبرد شهر خلاق، ۳(۷)، ۱۱-۳۱.

جلالی، آزاده و پورجعفر، محمدرضا. (۱۳۹۵). «رویکرد تحلیلی و انتقادی بر نقش مدیریت، برنامه‌ریزی و طراحی شهری در تحقق نظریه شهر خلاق». راهبرد توسعه، ۸(۵۰)، ۲۹-۴۹.

رفیعیان، مجتبی و خدائی، زهرا. (۱۳۸۸). «بررسی شاخص و معیارهای مؤثر بر رضایتمندی شهروندان از فضاهای عمومی شهری». پژوهش، ۱۸(۵۳)، ۲۲۷-۲۴۸.

کلانتری، بهرنگ و یارقلی، وحید و رحمتی، اکبر. (۱۳۹۱). «فضای جمعی و شهر خلاق». منظر، ۴(۱۹)، ۷۴-۷۹.

کنگرانی فراهانی، مریم. (۱۳۹۷). «راهکارهای تحقق رویکرد شهر خلاق در شهرهای جدید ایران» شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید کارگروه تحقیق و توسعه، ۶۶-۱.

پایان‌نامه‌ها

خانی، سیامک. (۱۳۹۵). «امکان سنجی تحقق در شهر خلاق در شهرهای میانی ایران (مطالعه موردی شهر آمل)» (کارشناسی ارشد). دانشگاه مازندران، دانشکده هنر و معماری.

منابع لاتین

- A committee of music advisors to the City of Seattle, (2007). Seattle City of Music A vision for the future of music in Seattle.
- Adhitya, S. (2018). *Musical cities* (p. 156). UCL Press.
- Barber-Kersovan, A., Kirchberg, V., & Kuchar, R. (Eds.). (2014). *Music City: Musikalische Annäherungen an die kreative Stadt | Musical Approaches to the Creative City*. transcript Verlag.
- Barber-Kersovan, A., Kirchberg, V., & Kuchar, R. (Eds.). (2014). *Music City: Musikalische Annäherungen an die kreative Stadt «| Musical Approaches to the» Creative City*. transcript Verlag.
- Bennett, A. (2017). Popular music, media and the narrativization of place. In *Sonic Synergies: Music, Technology, Community, Identity* (pp. 69-78). Routledge.
- Borup, T. (2016). Creative placemaking: Arts and culture as a partner in community revitalization.
- Cohen, S. (1995). Sounding out the city: music and the sensuous production of place. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 434-446.
- Culture and Art Division, Welfare Administration Bureau, Tongyeong City Hall / Tongyeong International Music Foundation, (2019). Tongyeong Membership Monitoring Report, Monitoring Report uccn period 2015-2019.
- Culture and City Promotion Department, City of Bologna, (2016). Bologna UNESCO Creative City for Music since 2006 , Monitoring report uccn period 2016-2019.
- Culture Liverpool, Liverpool City Council, (2019). UCCN Report 2019 Unesco City Of Music Liverpool, Monitoring Report uccn period 2015-2019.
- Daniel-Morales, A., Ganjam, D., Kim, E., & Palacio, A. CREATIVE PLACEMAKING IN BROOKLAND-EDGEWOOD, WASHINGTON, DC. Global Models of Citizen Participation.
- Department for Culture, Sports and Free Time, City of Ghent, (2020). Gent UNESCO Creative City Of Music Since 2009, Monitoring Report uccn period.
- Doumpa, P. (2012). *Music in Public Space: Changing Perception, Changing Urban Experience?* (Doctoral dissertation, Universiteit Utrecht).
- Falakian, N., & Falakian, A. (2013). Study on the Relationship between Architecture and Music. *Journal of Applied Environmental and Biological Sciences*, 3(9), 94-98.
- Glasgow Life (on behalf of Glasgow City Council), (2016). Glasgow City of Music A UNESCO Creative City, Monitoring Report uccn period 2008-2016.

- Jackson, M. R. (2018). Creative placemaking and expansion of opportunity: Observations and reflections. Kresge Foundation.
- McCormick, k. Hardym, J. Utter, M., (2020). Creative Placemaking, Urban Land Institute.
- Network, U. C. C. (2004). Creative Cities Network. Diakses dari <http://en.unesco.org/creative-cities>.
- Office for Adelaide UNESCO City of Music (AUCOM), (2020). Adelaide unesco city of music, , Monitoring Report uccn period 2019-2020.
- Peter Abraham Fukuda Loewi, (2018). City of Mannheim Unesco Creative Cities Network City of Music, Monitoring Report uccn period 2014-2018.
- Secretariat of Citizen Culture of Medellín, (2020). Medellín Unesco City Of Music, Monitoring Report uccn period 2016-2019.
- Seman, M. (2010). How a music scene functioned as a tool for urban redevelopment: A case study of Omaha's Slowdown project. *City, Culture and Society*, 1(4), 207-215.
- Seville City Council, (2016). Membership Monitoring Guideline, unesco creative city network, Monitoring Report uccn period 2011-2015.
- Terrill, A., Hogarth, D., Clement, A., & Francis, R. (2015). The mastering of a music city.
- Van der Hoeven, A., & Hitters, E. (2020). The spatial value of live music: Performing, (re) developing and narrating urban spaces. *Geoforum*, 117, 154-164.
- Wolcott, S. J. (2016). The role of music in the transition towards a culture of sustainability. *Empowering Sustainability International Journal*, 3(1).